

rigtigst, at drage den Grændse, jeg omtalte, skarpere, vil gjøre sig stærkere og stærkere gjældende, og selv om det skal være lige saa længe igjen, som det har været siden sidste Gang, inden vi atter faae et Lovforslag af den Bestaffenhed, tror jeg, at man vil komme til at se, at det var ønskeligt, om man brød af itide for at faae den lempeligste Overgang. Jeg skal ogsaa i Anledning af en Hentydning af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) sige, at hvad jeg her udtaler, er uden Forbindelse med Andre og uden Hensyn til den høje Regjerings Stilling. Det har været udtalt andet Steds udenfor denne Sal, at en Bevilling som denne kunde man give, naar det ikke var til det nuværende Ministerium; men det har for mig ingen Bægt. Det følger af sig selv efter hele min politiske Stilling, at jeg naturligvis maa staa med den største Mistillid lige overfor et Ministerium, hvis Historie er mærket med en Dag som den 12te April 1877; og hvor der bliver forelagt et Lovforslag eller en Begjæring om Bevilling, hvor det kommer an paa Tillid, vil jeg naturligvis ikke kunne bevilge noget Saadant. Men hvor en Sag er aldeles klar og aaben, synes jeg, at man bør tage sit Standpunkt alene med Hensyn til Sagen, og baade i det ene og det andet Tilfælde tror jeg, at Regjeringen skal finde min Stilling som i dette Dieblit, at jeg med Glæde skal gaa ind paa Alt, hvad der efter min Formening er rigtigt; men hvad jeg finder urigtigt, udemokratisk maa jeg lige saa bestemt sætte mig imod. Det forekommer mig, at dette Lovforslag hviler paa, hvad jeg har kaldt en Sammenblanding af Statens Interesser og Kongens private Anliggender, og jeg tror, vi bør komme bort fra noget Saadant. Jeg finder det fuldstændigt i sin Orden, efter at Hægtefabrikontrakten er underskrevet, at et Lovforslag som dette er blevet forelagt; thi det er ligefrem sket i Kraft af Artikel 2 i Kontrakten, hvori der staar, at Kongen af Danmark — altsaa her gennem sine ansvarlige Ministre — skal „foretage de fornødne Skridt, for at en Sum af 120,000 Kr. kan blive bevilget“. Jeg veed ikke, hvorvidt man, den Gang Kontrakten blev underskrevet, vidste, hvad man nu veed, og hvorledes Forholdene kunde blive betragtede fra anden Side, navnlig fra Udlandets; men det forekommer mig, at ved Forslagets Forelæggelse og derved, at det har været bragt til Forhandling her i Salen, har Kongen af Danmark, gennem sin ansvarlige Mi-

nister, opfyldt, hvad der staar i Artikel 2, saa at der i den Henseende ikke kan være Noget til Hindrer for at tage Forslaget tilbage. — Jeg gjør mig imidlertid ingen Illusioner i den Henseende, og jeg skal derfor kun erklære, at jeg i Henhold til mine politiske Grundfætninger ikke ser mig i Stand til at stemme for Forslaget. — Men jeg maa endnu — for ikke at blive misforstaaet — sige, at det sker uden noget som helst personligt Hensyn til den ene eller anden Side, og at jeg for mit Vedkommende lige saa fuldt som Nogen i Folket ønsker, at den Pagt, som er sluttet ved denne Leilighed, maa være til Lykke og Velsignelse for alle Vedkommende.

Winter: Da den sidste ærede Taler sigtede til en Udtalelse, som jeg var fremkommen med i 1866, vil jeg dog tillade mig en lille Bemærkning i den Anledning. Jeg gjorde ved den Leilighed opmærksom paa, at den daværende Conseilspræsident havde udtalt, at det var et lignende Forslag som det, der var fremkommet i 1863, og jeg gjorde da den Indsigelse, at der var stor Forskjel paa at bevilge Brudeudstyr til en Prindsesse, der var Datter af en appanageret Prinds, og paa at bevilge Saadant til Datteren af en Konge, der havde sin Civilliste bestemt ved Lov. Det var det, min Bemærkning gik ud paa at vise Ministeren, at det ikke var ganske rigtigt, naar han gjorde disse to Tilfælde til at være ensbetydende. Jeg stemte imidlertid den Gang for Forslaget, saavel som alle de, der den Gang var til Stede her. Det Samme var Tilfældet ved den første Bevilling af Brudeudstyr til Prindsesse Alexandra; der var Ingen, der stemte imod disse to Forslag eller gjorde Indsigelse derimod; thi den Indsigelse, der blev gjort mod det første Forslag af den daværende Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds, var ikke andet end en Formalitet af Hensyn til vor Stilling lige overfor Hertugdømmerne. Jeg vil tillade mig her at bemærke, at det forekommer mig ganske naturligt, at man ogsaa stiller sig saaledes lige overfor dette Forslag, at man vedtager det, idet dette Forhold efter gammel Sædvane har været betragtet som Noget, der ogsaa vedkom Staten, og det forekommer mig, at naar man ved Jæstertelsen af Loven om Kongens Civilliste ikke har gjort denne ny Anskuelse gjældende, nemlig at det ikke maatte ventes, at der kunde komme saarlige Bevillinger i slige Anledninger, vilde det være urigtigt, om man vilde gjøre Indsigelse mod Forslag som det, der her ligger for-